

Isän lapsuuden aikainen kaltoinkohtelu on yhteydessä jälkeläisen atopiariskiin

Tiedetään hyvin, että äitien raskaudenaikaiset kokemukset vaikuttavat syntyvän lapsen terveyteen ja riskiin sairastua eri sairauksiin. Viime aikoina on herännyt kiinnostus myös vanhempien aiemman elämän ja kokemusten vaikutuksista lapsen kehitykseen. Vanhemman kasvuympäristö, ja esimerkiksi pitkään jatkunut stressi kaltoinkohtelun seurauksena, voivat tehdä muutoksia vanhemman immuunipuolustukseen ja mahdollisesti myös sukusolujen perimään. Aikaisemmin ei ole juuri tutkittu isien lapsuuden aikaisen haitallisten kokemusten (pahoinpitely ja kaltoinkohtelu) vaikutuksia lapsen riskiin sairastua eri sairauksiin.

Tässä tutkimuksessa selvitettiin isien lapsuudessa kokemien haitallisten kokemusten yhteyttä jälkeläisten herkistymiseen allergeeneille sekä allergisen nuhan esiintymiseen lapsen ollessa 5,5-vuoden ikäinen. Tutkimus on osa FinnBrain-syntymäkohorttitutkimusta, johon osallistui 590 suomalaista isä-lapsi-paria. Tutkimuksessa käytettiin Trauma and Distress Scale -kyselyä isien lapsuuden kokemusten arvioimiseen. Tutkimuksessa otettiin huomioon erilaisia taustatekijöitä, kuten vanhempien allergiatausta, koulutustaso, sisarusten lukumäärä sekä äitien raskaudenaikainen masennusoireilu.

Tulokset osoittivat, että isän haitalliset lapsuuden kokemukset liittyivät lapsen pienempään riskiin herkistyä allergeeneille tai kärsiä allergisesta nuhasta. Tulokset viittaavat siihen, että isien lapsuudessa koettu stressi saattaa vaikuttaa jälkeläisten immuunijärjestelmän toimintaan. Tämä vaikutus saattaa välittyä perimään ilmaantuvien epigeneettisten mekanismien kautta, tämä tutkimus ei kuitenkaan pysty tarjoamaan mekanistista selitystä havaitun yhteyden taustalle. Tähän mennessä vain harvat tutkimukset ovat tarkastelleet isien lapsuuden kokemusten vaikutusta jälkeläisten terveyteen. Tämä tutkimus on ensimmäinen, jossa on löydetty yhteys isien lapsuuden haitallisten kokemusten ja jälkeläisten atopiataipumuksen välille. Sekoittavien tekijöiden huomioimisen jälkeenkin, yhteys isän lapsuuden aikaisten haitallisten kokemusten ja lapsen atopiariskin välillä säilyi.

Vaikka tutkimus tuo esiin uusia näkökulmia isien roolista lasten terveyteen, sen tulokset ovat vasta alustavia ja kaipaavat lisävahvistusta tulevista tutkimuksista.